

SOLDATREGISTRET VÄRMLAND

Centrala Soldatregistret
Lägerhyddan
532 72 Axvall KARLSTAD
E-post: soldat@soldatreg.se

Torpakt**Torpnummer:** VÄ-00-0112 / NV-00-0270**Kompani:** LIV-KOMPANIET / ÖVLT:s KOMPANI**Rote/Rusthåll:** Bössviken**Socken:** ÖSTRA ÄMTERVIK**Torpsnamn:** Bössmanstorp

Torpakten gäller även för Bössmanstorp torpnr NV-00-0270 som var numret före 1812 under Närke-Värmlands regemente. Då tjänade Bössvikens soldat i Överstelöjtnantens kompani. Bössmanstorp (lokal stavning) och Bössmansbostället är alternativa namn. Före 1674 var namnet Emterviks socken, namnändring när västra delen bröts ur. Källor markeras [Källa] och återfinns i slutet av torpakten.

Rote/Rusthålls gårdar	Skattetyyp	Anm [GMR-1689]
Bössviken	1/4 sk	1650-frälse: <i>Landshöfdingen welb. Jöns Langman på Bestelningh.</i> 1667-frälse: <i>Salig Hovmarskalk Wilhelm Taube.</i> 1689-hemmansrättan på Hr Tigerhielms förpantning. 1692-frälse: <i>Sahl. Hr Bengdt Tigerhielm hafwer sigh tillpantat (Bössviken) medh hela Ordinarie och Extraordinarie Ränntorne.</i>
Sandviken	1/4 sk	1650-frälse: <i>Landshöfdingen welb. Jöns Langman på Bestelningh.</i> 1667-frälse: <i>Salig Hovmarskalk Wilhelm Taube.</i> 1689-hemmansrättan på Hr Tigerhielms förpantning.
Bogerud	1/4 sk	1667-infanteri. 1689- hemmansrättan anslagen till infanteriofficer på lön.
Persby (VÄ)	1/8 sk	1689- hemmansrättan anslagen infanteriknekt på lön.
Elofstorp (Elofsrud) (VÄ)	1/6 sk	1667-frälse: <i>Salig Hovmarskalk Wilhelm Taube.</i> 1689-hemmansrättan på Hr Tigerhielms förpantning.

Persby och Elofstorp (Elofsrud) i Västra Ämtervik (VÄ) anges i [Östemtingen 1968#4]. I rullan 1679 nämns Kringersåsen (VÄ) och Bössviken, detta var under äldre indelningsverket. Under det yngre indelningsverket har gårdarna i roten varit stabila: Persby i VÄ 1/8 sk, Bössviken 1/4 sk, Sandviken 1/4 sk, Elofstorp i VÄ 1/6 sk & andra hälften (1/6 mtl) till rote nr 111, Bogerud 1/4 sk = 25/24 mtl [GMR-1725]. Anm1: Begreppet hemmansranta är den sammanlagda summan av jordeboksranta + mantalsranta [RK-1689]. Anm2: Nolbergsviken 1/8 sk och Kvarntorp 1/8 sk hörde till VÄ-roten nr 113, sedermera rote 104. I GMR-1732: Dito.

Historia

Bössviken (nuv): Bösseviken *bössvika* ¼ sk. — Böseuiken 1616, Bössewikann 1628, Bösseviken 1877 jordebok ↻ Första gången i jordebok 1616 (1614), skattenybygge, snart överfört till hemman (¼ mtl).

Härledningen av förleden är okänd. Gården ligger vid en vik av Fryken. [Ortnamnen i Värmlands län del II Fryksdals härad s.42].

Det äldre indelningsverket tog sin form under Vasa-tiden och gällde till 1680-talet. 1650 var Bössviken tillsammans med Sandviken och Kringersåsen anslagna "*landshöfdingen welb. Jöns Langman på Bestelningh*". Troligen medförde det ansvar för gemensam soldat. Det kan innebära att uppgifterna om soldater från Sandviken/Kringersåsen kan vara relaterade till Bössviken för rullorna 1659 och 1661. Enligt skattelängden 1665-67 är hemmanet frälse till Salig Hovmarskalk Wilhelm Taube och skattar 1/4, samma gäller för Kringersåsen. Kan betyda gemensam knekt med Kringersåsen enligt rulla 1678. Från rulla 1679 har Bössviken egen knekt.

I Karl XI:s krig med Danmark hade de värmländska soldaterna i första hand vakt på gränsen mot Norge. Regementet deltog också år 1678 i undsättningen av den hårt belägrade Bohus fästning. En skvadron deltog även i slagen vid Lund 1676 och Landskrona 1677.

Det yngre indelningsverket beslutades om av 1682-års riksdag och trädde i kraft i Värmland år 1689. Liksom under äldre, tillhörde Emtervik/Östra Ämtervik under yngre indelningsverket Närke-Värmlands infanteriregemente. Bössviken hade rotenummer 112 och soldaterna hörde till Överstelöjtnantens (Fryksdals) kompani med soldatnummer 270.

1812 delades Närke-Värmlands regemente upp. Bössvikens rote fortsatt med dessa hemman: Bössviken

1/4, Sandviken 1/4, Bogerud 1/4 i ÖÄ, samt Persby 1/8 och Elofstorp 1/6 i VÄ. Soldatens regementsnummer blev 112 och tjänstgöringen i Livkompaniet i Värmlands regemente med kompaninumner 1 från GMR-1826. Fast i GMR-1819 och GMR-1822 övergångsvis med kompaninumret 60.

I stamrullorna 1858 & 1880 var fördelningen Bössviken 1/4, Sandviken 1/4, Bogerud 1/4, Persby 1/8, Elofstorp 1/6. I sista rullan var rote/rusthålls gårdar: Bössviken 1/4, Sandviken 1/4, Bogerud 1/4, Persby 1/8, Elofstorp 1/6; dessutom nämns Nohlbergsviken, men troligen för att soldattorpet låg på inom Nolbergsvikens hemman [Stamrulla-1894].

Bebyggelse torpet

Bössviken. Bössmanstorpet låg ca 200 m norr om Dalekullen nära vägen. Utmärkt med stolpe nr 66. Det fanns två hus där. Eventuellt var torpet flyttat litet, ev. efter syn 1788 "syn på Bössviks rotens ägor till nytt soldattorp den 22 och 27 maj". Det blev senare, på grund av dålig jordmån, flyttat till Bogerud/Nolbergsviken. [Torpinventering, studiecirkel i Ö Ämtervik 1975], [Hemmansbeskrivning för Bössviken] och [ÖÄ-kyrkjournal-1788].

Torpet registrerat hos Riksantikvarieämbetet: L2005:9077, se [Fornsök](#).

Beskrivning: Lägenhetsbebyggelse, ca 50x25 m (N-S), bestående av 1 husgrund med spismursröse och 1 jordkällare. Husgrunden, i områdets N del, är ca 6x5 m st (NÖ-SV) av övermossade sällstenar. I NV är ett övermossat spismursröse, 2x2 m st och 0,5 m h. I områdets S del är en jordkällare, 8x5 m st (Ö-V). Källargropen är 2x2 m st och 0,5 m dj. I V är en 1,5 m br öppning. I SV är en synlig vall, 1,5 m br 0,5 m h. **Terräng:** V-sluttande moränmark. Skogsmark (blandskog). **Antikvarisk kommentar:** Enligt häradsekonomska kartan år 1883-95 samt Laga skifteskartan över hemmanet Bössviken år 1839 är det skogsmark i området vid de båda tidpunkterna. **Kartarkiv 2:** Rikets allmänna kartverks arkiv - Häradsekonomska kartan - J112-80-22/1883-95. **Koordinater:** N 6616449, E 403270 (SWEREF 99 TM). Lat/long: 59.674819,13.282494 (WGS84). Finns på hitta.se [Östra Ämtervik 324](#).

Foto: Stolpe 66 markerar positionen för Bössmanstorpet i Bössviken

Bogerud. Torpet registrerat hos Riksantikvarieämbetet: L2005:1609, se [Fornsök](#).

Beskrivning: Torplämning, ca 125x125 m (N-S), enligt 1804 års karta, soldattorp. Tänkbart tomtläge Ö om bäck i SV delen. **Terräng:** Moränavsats i NV-sluttning och i V delen sänka med bäck. Åker och igenväxande mark. **Koordinater:** N 6625308, E 406148 (SWEREF 99 TM). Lat/long: 59.754995,13.329610 (WGS84). [Bogerud 49, Östra Ämtervik](#) (visar dock nuvarande huset, c:a 150m sydost om torplämningen i Fornsök). Se också Lantmäteriets [Akt 17-ösä-50].

Enligt laga skiftet-kartan för Bogeruds inägor och hagmark [Akt 17-ösä-88] uppmätt 1848 och stadfäst i häradsrätten 1850 var soldatbostället nr 520. Det låg öster om Bogerudsälven och norr om gränslinjen till Nolbergsvikens ägor. Soldatboställets areal var 10 tunnland.

År 1883-95 Enligt Häradsekonomska kartan Ransäter [Hek Ransäter] ligger soldattorpet söder om Bogerudsmossen. Granne med Vistebergs och Visteruds soldattorp.

Foto: Gamla knektstugan i Bogerud före 1919. [ÖÄ HBF bildarkiv-nr: 17184_GPS007].

Soldater på detta torp/denna rote

Aktnr	Namn	Född	Död	Antagen	Avsked
NV-00-0270-1679	Nils Nilsson Bössman			16790000	16950809
NV-00-0270-1696	Arvid Svensson Bössman	16620000	17520518	16960000	
NV-00-0270-1716	Jöns Arvidsson Bössman	16950000	17270328	17160000	17270328
NV-00-0270-1728	Olof Olsson Bössman	17010000		17280110	
NV-00-0270-1742	Sone Svensson Bössman	17090410		17420000	17540911
NV-00-0270-1755	Nils Bössman			17550000	
NV-00-0270-1762	Måns Elofsson Bössman	17351126	17931225	17620000	17630221
NV-00-0270-1770	Sven Arvidsson Bössman	17420815	17900817	17701006	17750224
NV-00-0270-1776	Jan Andersson Bössman	17520000	17910420	17760319	17800710
NV-00-0270-1781	Elof Andersson Bössman	17590000	17901122	17810626	17850702
NV-00-0270-1785	Erik Olsson Bössman	17630318	18130512	17851024	17880000
NV-00-0270-1788	Anders Larsson Bössman	17660000		17880909	17891024
NV-00-0270-1789	Olof Mattsson Bössman		17900702	17890626	17900702
NV-00-0270-1790	Elof Larsson Bössman	17720909	18280401	17900830	18050000
NV-00-0270-1806	Olof Mattsson Bössman	17770214	18590502	18050000	18260713
VÄ-00-0112-1827	Lars Jonsson Bössman	18061004	18610109	18270404	18550702
VÄ-00-0112-1855	Olof Andersson Bössman	18340907	18780714	18551010	18780714
VÄ-00-0112-1878	Nils Gustaf Andersson Bössman	18580807	18820217	18781202	18820217
VÄ-00-0112-1882	Lars Johan Olsson Bössman	18591010	19330418	18820402	19140317

Noter:

I torpakten anges antagnings- och avskedsdatum för Bössvikens rote. Om en soldat flyttats från Bössviken till annan rote räknas nytt datum där. Soldatens totala tjänstetid fås genom att studera den sista rulla han var upptagen i. Se respektive soldat nedan. Färgmarkering **0000000** visar ändrat datum. Färgmarkering **0000000** visar uppgifter med osäkerhet i person eller källa (ingen). Genomstrykning 17270328 är borttagning av felaktig uppgift. Dessa jämfört med uppgifterna från vår uppdatering 2025-12-18.

Uppgifter om soldaterna

Det har inte varit möjligt att i denna upplaga av torpakten kunnat finna uppgifter i detalj om de olika soldaternas kommenderingar för uppdrag, i fält eller civilt. Det kräver mer forskning, om du som läser detta har sådana uppgifter är du mycket välkommen att komplettera torpakten. Alternativt kan soldatakten för den enskilde soldaten vara lämpligare för sådana uppgifter. För åren 1830-1880 finns en del uppdrag listade för soldater i Livkompaniet i Värmlands regemente [Arbetskommenderingar].

1. Nils Nilsson Bössman, 1679-1695**NV-00-0270-1679**

Född: Troligen i Visterud (ÖÄ), som brodern Sven, år okänt. **Familj:** Brodern Sven Nilsson Bössviken 1³. Fadern Nils Gullbrandsson var också soldat, för Visterud 1653 och Norra Borgeby (Sunne socken) 1671-73. **Död:** Okänt, dock $\geq$ 1695.

Nils Nilsson Bössman bryggade över till det (yngre) indelningsverket, som trädde i kraft i Värmland år 1689. **Antagen:** Finns första gången i rullan 1679 "Armén mot Norge del 3", med datum 1679-05-18. **Tjänst:** Från 1679 har Bössviken egen knekt Nils Nilsson Bössman, lejd av brodern Sven Nilsson. Soldaten Bössman var musketerare i 16:e roten i fjärde korpralskapet. **Avsked:** Nils Nilsson Bössman tjänstgjorde till 1695-08-09 då han avgick pga sjukdom "Nils Nilsson på Bössewijka ähr mycket siuk och hafver stort fall på hörslen, får afsked". Tjänst på roten 16 år.

Källor: Antagen [Rulla-1679] & [GMR-1684]. Avsked [GMR-1695].

Bönderna kunde roteras in med tjänstgöringsplikt i armén. Om en ersättare godkändes i mönstringen kunde bonden få stanna hemma och ersättaren tjänstgjorde i stället. Indelte soldaten för rote 112 Bössviken var beväpnad med en musköt, ett i våra ögon högst ålderdomligt och på flera sätt svårhanterligt gevär. För snabb och lyckad avfyrning påfordrades flera handgrepp, som krävde mycket god praktisk erfarenhet av bösshantering.

2. Arvid Svensson Bössman, 1696- $\geq$ 1712**NV-00-0270-1696**

Född: c:a 1662. **Familj:** Född i Bogerud (ÖÄ) där far och farfar fanns i mantal åtminstone sedan 1630. Föräldrar Sven Torbjörnsson, Bogerud och Karin Nilsdotter från Visteberg. Fadern var rotebonde i Bogerud och skattade för 1/12 mantal av hemmanets 1/4 enligt [GMR-1689]. Arvid Svensson med hustru i mantal i Bogerud 1694-95 dvs. bonde, samt som soldat 1696-1709. Hustru Britta Olofsdotter. **Död:** 1752-05-18 Bogerud i lungshot, 90 år gammal [ÖÄ C:2 1752#12].

Antagen: 1696 enligt mantal [Bogerud-1696]. Approberad 1698-03-06 [GMR-1698]. **Tjänst:** Soldaten

Bössman var musketerare i 16:e roten i fjärde korpralskapet. **Avsked:** Ej funnet vilket år soldaten tog avsked, han tjänstgjorde åtminstone till 1712. Tjänst på roten ≥ 16 år.

Födelseåret 1662 beräknat (1752-90 år $\approx$) född 1662 enligt ÖÄ DB. Roland Kihlstadius anger kring GMR-1708: 1) "*snarare ca 80 år*" (1752-80 år $\approx$) född 1672; 2) "*torde 1708 ha varit ca 37 år gammal*" (1752-80 år $\approx$) född 1671 [RK 1708-1830]. Så födelseåret inom intervallet 1662-1672. Mantalsuppgifterna tyder på att Arvid Svensson blev soldat 1696 "insänt" på roten efter Nils Nilsson. Sedan approberad vid GMR-1698. Där finns: "*Arvid Svensson Bössman inställt af roten på Bössewijka approberas*". Namn på föräldrar och hustru finns belagda i häradsrättsdomar.

Med det ständiga knektehållet fick bönderna själva skaffa fram sin knekt. Den värmländska allmogen hade lovat "*endera bygga åt Knechten på ägorne en Stuga med en Bo och Fähus, eller ock inrymma honom så mycket rum inom våre Gårdar*". Fick knekten bo hos någon av bönderna tillförsäkrades han som t.ex. i Fryksdals härad $\frac{1}{2}$ tunna råg, $\frac{1}{2}$ tunna bjugg och två tunnor havre, två sommarlass hö och "*två tjog*" halm. 1715 utfärdades bestämmelser för hur torpen skulle se ut: stuga med spis, en förstuga och en kammare. Dessutom skulle knekttorpet ha en lada samt ett få- och foderhus. Roten skulle varje år betala knekten lön. Beloppet skiftade mellan 20 och 40 daler. Rotebönderna svarade också för att knekten fick vissa klädesplagg. Eftersom uniformen inte fick användas hemma på torpet, var rotarna skyldiga att "*gifwa Knechten hwart tredje år en Släpeklädning af Wallmar, samt ett par Ullstrumpor och Skor med en Skjorta, af sådant slag som i landet kan upbringas*". [VR-350] s. 16-17.

Nils Ahlqvist har forskat på Östra Ämterviks soldater: *Vid stora nordiska kriget fick de lyckosamma östemtingarna i egenskap av strategisk reserv stanna hemma vid plögen i samband med såväl segern vid Narva som katastrofen vid Poltava.*

3. Jöns Arvidsson Bössman, 1716-1727

NV-00-0270-1716

Född: ≈ 1695 , beräknat, var 30 år i [GMR-1725]. **Familj:** Hustru Karin Eskilsdotter, omyndiga barn och hade jord i Toneby, Sunne 1729. [HRD Fryks 1729#204]. **Död:** Okänt.

Antagen: 1716 i mars; hade $3\frac{1}{2}$ tjänsteår i [GMR-1719]. **Tjänst:** I fjärde korpralskapet, under korpral Bodman. **Avsked:** 1727-03-28, rymde då till Norge [GMR-1732]. Tjänst på roten 11 år.

Roland Kihlstadius kommentar till GMR-1725: "*Jöns Arvidsson Bössman uppges vara 30 år, men egentligen 32 med 10 tjänsteår*" [RK 1708-1830].

Vid de fyra gränskompanierna Överstelöjtnantens, Älvdals, Nordmarks och Jösse hade 1704 såväl korpraler som meniga försetts med nya kläder, nämligen blå kappor av kläde, fodrade med rött "*Boij*" på båda framsidor jämte ett stycke på ryggsidan, inledningsvis utan spännen, senare med två par sådana baktill. Rock med tennknappar var likaledes av blått kläde och kragen hade rött bojtyg under. Manskapet hade blå "*Klädes Carpuser*" med rött bojsfoder under samt röda ullstrumpor. Underofficerare lika, men blå strumpor. Man bar röda skinnbyxor, röda skinnvästar med tennknappar, ryssläderskor och handskar med oxläderskragar, som man själv skaffat sig.

År 1712 betecknades tälten vid överstelöjtnantens kompani som gamla och odugliga, dock med yxor och hammare till vart tältlag i behåll. Det gällde även fältkittel av koppar. Ränslar innehöll två par svenska skor, två skjortor och en halsduk, jämte andra småsaker som soldaten skaffat. Det mesta befanns vara i god ordning. Redan 1719, året efter Karl XII:s död, är situationen på kompaniet en annan. Om korpralers och gemenas mundering noteras att de ej fått någon sedan 1704. Därmed är den gammal med vad därtill hör jämte gevär alldeles försliten, undantagandes persedlar som ankom till kompaniet 1716. Det var sålunda en brokigt klädd och beväpnad skara krigare den oväntat fallne kung Karl lämnade efter sig. Roland Kihlstadius baserat på mönstringsrullor från 1708, 1712 och 1719 [RK 1708-1719]. Teckning från boken Karoliner.

4. Olof Olofsson Bössman, 1728- ≥ 1737

NV-00-0270-1728

Född: 1701 (beräknat, var 31 år i GMR-1732). **Död:** Okänt.

Antagen: 1728-01-10 enligt [GMR-1732]. **Avsked:** Ej funnet vilket år soldaten fick avsked, han tjänstgjorde åtminstone till 1737. Tjänst på roten ≥ 9 år.

5. Sone Svensson Bössman, 1742-1754**NV-00-0270-1742**

Född: 1709-04-10 Sone i Säljebacka (VÄ) med föräldrarna Sven Eskilsson och Sigrid Ingemarsdotter [VÄ C: 1 s.108]. **Familj:** Var gift, okänd hustru. Fadern hade tjänstgjort som soldat 76 Sven Eskilsson Ingfelt, Ingeby (VÄ), antagen 1694. **Död:** Okänt.

Antagen: 1742, hade 12 tjänsteår i [GMR-1754]; finns också i GMR-1744 där med 3 tjänsteår. **Avsked:** 1754-09-11, datum för GMR-1754, i rullan står *Ofärdig af gickt, får afsked, så framt han ej blifwer bättre*. Tjänst på roten 12 år.

6. Nils Bössman**NV-00-0270-1755**

Mellan 1755 och 1762 saknas militära uppgifter för Bössvikens rote. I kyrkböcker finns eventuellt en, enbart känd genom att han varit dopvittne 1756-08-25 vid ett dop i Bössviken, där kallad *soldaten Nils Bössman* [ÖÄ C:3 1756#30]. Saknas: född, patronymikon, antagen, avsked, död.

Kommentar av Roland Kihlstadius: Närke-Värmlands regemente deltog i det pommerska kriget 1757-1762. Efter ankomsten till Tyskland generalmönstrade bl.a. Överstelöjtnantens kompani vid Stralsund 1759-07-02. I Pommern fanns flera östämtingar i leden, men inte alla. Var fanns 112 Bössman? [RK 1708-1830]. Vid en genomgång av rullorna från Pommern saknas soldat Bössman.

7. Måns Elofsson Bössman, 1762-1763**NV-00-0270-1762**

Född: 1735-11-26 i Nolbergsviken (ÖÄ) med föräldrar Elof Månsson och Karin Elofsdotter [ÖÄ C:2 1735#48]. Åldern 25 år i KMR-1763 stämmer alltså inte. **Familj:** Hustru Ingeborg Månsdotter. Barn: Måns *1760, Kerstin *1764, Nils *1768, Elof *1771, Elof *1775. Från 1764 bodde familjen i Stensgård och Mölnerud i Fryksände socken. **Död:** 1793-12-25 i Kälkerud Fryksände, drunknad i en källa [Fryksände FI:1 1793#73].

Antagen: 1762 (hade 1 tjänsteår i KMR-1763). **Avsked:** 1763-02-21 enligt [KMR-1763] & [GMR-1767], med kommentar: *Svag odugelig, får afskjed*. Tjänst på roten 1 år.

Kommentar av Roland Kihlstadius: Situationen från vintern 1763 och ännu hösten 1767 på de tre rotarna Visteberg, Visterud och Bössviken är närmast att beteckna som katastrofal. Två unga knektar har av mönstringsförrättarna förklarats odugliga till tjänst, den tredje har döden slagit ut. Dock - allt återvänder snart till det gamla invanda. Rotehallarna låter städsla och inrotera nya knektämnen, vars öden bättre kan följas. [RK 1708-1830]. Efter Måns Elofssons avsked dröjde det sju år tills nästa soldat antogs.

8. Sven Arvidsson Bössman, 1770-1775**NV-00-0270-1770**

Född: 1742-08-15 i Smedsby (ÖÄ) med föräldrar: Arvid Svensson och Karin Eriksdotter [ÖÄ C:2 1742#19]. **Familj:** Hustru Katarina Jonsdotter *1745, son Jon Svensson *1772. **Död:** 1790-08-17 i Högberg (ÖÄ) som soldat 65 Sven Arvidsson Högman enligt GMR-1792.

Antagen: 1770-10-06 [KMR-1775]. **Tjänst:** I rullorna 1775 och 1777 står *Kommenderad på gränsen, tullpostering*. **Längd:** 6 fot 2 tum (1,83 m). **Avsked:** 1775-02-24 vid transport till rote 65 Högberg (ÖÄ) [GMR-1777]. Där med soldatnamnet Högman. Tjänst på Bössvikens rote 5 år.

Sven Arvidsson Högman räknad som "död på roten" efter krigets slut i Rørsletts namnlista.

9. Jan Andersson Bössman, 1776-1780**NV-00-0270-1776**

Född: 1752 (beräknat, var 28 år i GMR-1780). **Familj:** Hustru Ingeborg Eriksdotter *1750, son Anders *1780. **Död:** 1791-04-20 enligt GMR-1792. I Östra Ämterviks husförhörslängd AI:1 ändrades förnamnet till Johan, dock inte i GMR.

Antagen: 1776-03-19 enligt [GMR-1777]. **Längd:** 5 fot 10½ tum (1,74 m). **Avsked:** 1780-07-10 vid transport till rote 78 Gunnerudstorp (ÖÄ) [GMR-1785]. Där med soldatnamnet Gunman. Tjänst på Bössvikens rote 4 år.

I GMR-1789 blir Jan Andersson kommenderad som vice korpral vid Fryksdals lantvärn. Inspirerade av Dalarna hade den 10 okt 1788 Filipstads, Nordmarks, Jösse, Gillbergs, Fryksdals och Älvdalens härader anskaffat en frivilligstyrka av 800 man utöver de reguljära trupperna till försvar av den västliga gränsen mot Norge, ett lantvärn. Fryksdals lantvärn uppstod då invånarna i Fryksdals härad, icke nöjda med att ha lämnat sin kontingent till lantvärnet, i slutet av oktober självmant skickade en deputation till Karlstad med anhållan att få bilda en frikorps av samma art som dalkarlarnas, och ville lämna hus och hem för att strida mot landets fiender. [Kulturbilder-1788]. Jan Andersson Gunman räknad som "död på roten" efter krigets slut i Rørsletts namnlista.

10. Elof Andersson Bössman, 1781-1785**NV-00-0270-1781**

Född: 1759 (beräknat, var 26 år i GMR-1785). **Familj:** gift. **Död:** 1790-11-22 som soldat 70 Elof Andersson Svensberg, se GMR-1792.

Antagen: 1781-06-26 [GMR-1785]. **Längd:** 5 fot 9 $\frac{2}{3}$ tum (1,72 m). **Avsked:** 1785-07-02 vid transport till rote 70 Svensby (VÄ) [GMR-1788]. Där med soldatnamnet Svensberg. Tjänst på Bössvikens rote 4 år.

Elof Andersson Svensberg räknad som "sotdöd" i St. Michel i Rørsletts namnlista.

11. Erik Olofsson Bössman, 1785-1788**NV-00-0270-1785**

Född: 1763-03-18 i Myringbyn (Lysvik). Föräldrar: drängen Olof Persson och pigan Ingeborg Jönsdotter. **Familj:** Hustru Ingeborg Persdotter, dottern Ingeborg *1788-02-01 på Bössvikens soldatboställe, samt Karin *1790, Kerstin *1794, Olof *1801. **Död:** 1813-05-12 i Fölsjön (ÖÄ), då korpral Eric Gunnerfelt. I rullorna också med patronymikon Ohlsson.

Antagen: Vid skrivningen 1785-10-24 [GMR-1788]. **Längd:** 5 fot 11 $\frac{3}{4}$ tum (1,77 m). **Avsked:** Avskedsdatum för Bössviken saknas i funna rullor, är dock år 1788 med tanke på nästa soldats antagningsdatum. Transport till rote 73 Gunnerud (ÖÄ) [GMR-1788]. Där med soldatnamnet Gunnerfelt. Tjänst på Bössvikens rote 3 år.

På dottern Ingeborgs född 1788 på Bössvikens soldatboställe dop fanns dopvitnet Gudmund Larsson *ibm* (på samma plats). Gudmund Larsson var mantalsskriven i Bössviken 1788. Det visar att Bössvikens soldatboställe 1788 låg i Bössviken. Se också [ÖÄ-kyrkjournal-1788].

12. Anders Larsson Bössman, 1788-1789**NV-00-0270-1788**

Född: 1766 (beräknat, var 23 år i B&KMR-1789). I en senare HFL i Sunne anges han vara född 1766 i Nyeds bergslag. **Familj:** Hustru Kerstin Persdotter *1765. Barnen: Kerstin *1789, Maria *1791, Per 1796, Nils *1798, Katarina *1801, Lars *1804. **Död:** Okänt, i ÖÄ Al:5 (1815-1820) på Mårbackssätern skrivs hustrun som änka.

Antagen: Anders Larsson Bössman antagen 9 sept 1788 [BKMR-1789]. **Längd:** 5 fot 11 tum (1,76 m). **Avsked:** 1789-10-24 vid transport till rote 77 Svenserud (ÖÄ) [GMR-1789] i Västerkulla. Där med soldatnamnet Svensman. Tjänst på Bössvikens rote 1 år.

I juni 1789 skeppades de hemmavarande sex närke-värmländska kompanierna till Finland, 100 värmlänningar deltog i den styrka på 500 man, som med Armfeldt anföll Elgsö natten till den 30 september. Under framryckningen gick en del av manskapet vilse i den täta skogen, och dalkarlarna "hvilka först framkommo och rusade på men blefvo tillbakadrifne då i detsamma. Wermländningarne bruto in i Batteriet och nedsköto samt stucko och slogo ihjäl Ryssarne". Närke-Värmlands regemente utkämpade två större drabbningar med ryssarna innan freden slöts. I april 1790 anfölls svenskarna vid Pardakoski. De lyckades slå tillbaka anfallet, men förlusterna blev stora. Det samma gäller regementets sista strid, när regementet deltog i anfallet av Savitaipal. [VR-350] s. 24.

Anders Larsson Svensman räknad som "siuk av blesseurer" i Rørsletts namnlista. Befordrad till 2:a bataljonen i GMR-1802. Anders Larsson Elg är 2:de bataljons profoss i GMR-1805, där står också att han har rymt.

13. Olof Mattsson Bössman, 1789-1790**NV-00-0270-1789**

Född: Okänt. **Död:** 1790-07-02 sotdöd (dvs ej i strid) i Porrosalmi [GMR-1792] och se "sotdöd" i Rørsletts namnlista.

Antagen: 1789-06-26 på skrivningen i Karlstad enligt [GMR-1789] i Västerkulla. **Avsked:** se *Död*. Tjänst på roten 1 år.

Maj Birgit Rørslett har gått igenom *förlusterna i Närke-Värmlands regemente i svensk-ryska kriget 1788-1790*. Namnlistan visar att hälften av värmlänningarna aldrig kom tillbaka från kriget som varade i bara två år. Över 600 soldattorp i Värmland miste sin soldat, 600 kvinnor sin make och försörjare, barn sin far. Namnlistan är indelad i: "dödskjuten" på Elgsö 1789, i *affärerna vid Pardakoski och Kärnakoski 30 april 1790, i attacken vid Savitaipale 4 juni 1790*; "död av blesseurer"; "död i Finland"; "sårade och sjuka"; "sotdöd" i epidemier på sjukhus i Finland; "död på Galären no 9" under överfarten tillbaka från Helsingfors till Stockholm; "död under hemmarschen"; "efterlemnade sjuka i Finland"; "död på roten" året efter krigets slut. [Rørslett].

14. Elof Larsson Bössman, 1790-1805**NV-00-0270-1790**

Född: 1772-09-09 i Bråten, Norra Näs [Frykerud C:4 b.231]. Föräldrar Lars Bengtsson och Karin Elofsdotter.
Familj: Hustru Britta Olsdotter *1765 i Taketorp, Boda socken. Ett barn fött i Boda, fem barn födda i Östra Ämtervik. Död: 1828-04-01 på Aplungstorps soldatboställe av kolik [VÄ C:3 1828#17].

Antagen: 1790-08-30 enligt GMR-1792. **Längd:** 5 fot 8¼ tum (1,70 m). **Avsked:** 1805 vid transport till rote 74 Aplungstorp (VÄ) [ÖÄ Al:3 s.186]. Där med soldatnamnet Axelbom. Tjänst på Bössvikens rote 15 år.

Bodde från antagandet till 1793 kvar hos föräldrarna i Norra Näs och hos hustrun i Taketorp. Elof Larssons barn 2 Maria Elofsdotter, 3 Nils Elofsson, 4 Lisa och 5 Cajsa Elofsdöttrar var födda 1793, 1795, 1798 respektive 1801 i Bössviken, på Bössvikens soldatboställe. Det sjätte barnet Lars Elofsson var född 1805-07-08 i Bössmanstorp, Bogerud [ÖÄ C:4 s.317], den första gången Bössmans soldatboställe i Bogerud angivits. Elof Larsson Bössman var alltså den förste soldaten som bodde i Bössmanstorp efter flytten till Bogerud. I Lantmäteriets kartor över delning av skog i Bogerud 1804 finns soldattorpet utmärkt [Akt 17-ösä-50]. Efter avskedet 1805 flyttade familjen år 1806 till Aplungstorp i VÄ.

15. Olof Mattsson Bössman, 1805-1826**NV-00-0270-1806**

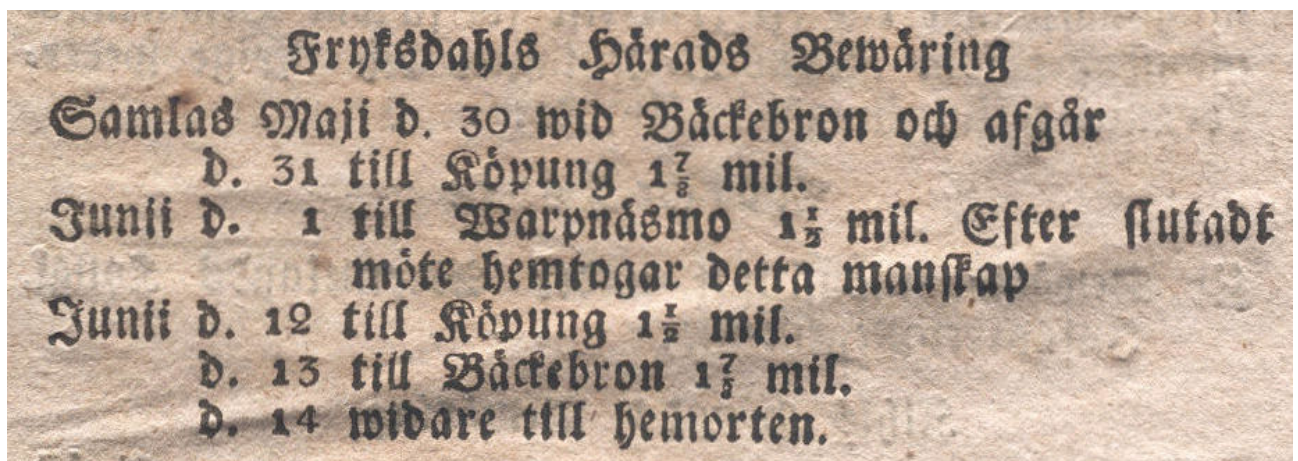
Född: 1777-02-14 i Gunnerud [Sunne C:7 1777#25]. Föräldrar: Soldaten Mattes Olofsson Gunnerbom och hans hustru Kerstin Bengtsdotter. **Familj:** Hustru Lena Schröder *1780 Brattfors †1842 i Bogerud. Barn: Maria Kajsa *1803 †1869, Mathias *1806 †1876 Fryksände, Lena *1817 †1895 Ekshärad. **Död:** 1859-05-02 i Bogerud [ÖÄ C:5 1859 s.496].

Antagen: 18050000, med tre tjänsteår. Approberad [BKMR-1808] på Skinnaregården Sunne. **Tjänst:** Jägare i [BMR-1809], korpral [GMR-1822], åter soldat [GMR-1826]. Arbetskommenderad till Göta kanal 1811 [KMR-1811]. **Längd:** 5 fot 9¼ tum (1,73 m). **Avsked:** 1826-07-13 enligt [GMR-1829]. Begärde själv avsked p.g.a. svår gikt med stöd av läkarintyg. Tjänst på roten 21 år.

Rotens soldat under övergången till Värmlands regemente var Olof Mattsson Bössman. Angavs f.f.g. som soldat Olof Bössman vid flytten från Sunne till ÖÄ 1806 i Sunne B:1 s.5. I ÖÄ kyrkböcker finns ett felaktigt födelsedatum 1779-02-12, vilket har följt med in i rullorna. Stavning av faderns förnamn och patronymikon från GMR-1780. Fadern Mattes Olofsson Ifverman dog 6 sept 1790 i St. Michel i svensk-ryska kriget 1788-1790 enl GMR-1792.

Roland Kihlstadius: *Knektboställen i socknen är i regel placerade en god bit utanför de olika rotehållens huvudbebyggelse. De så kallade hemkallen hittas vanligen i byarnas utkanter, tjänstgörande soldat kan därmed samtidigt fungera som ängvaktare d.v.s. bevakar sina rotebönders ägor mot intrång, skadegörelse m m. Ett boställe med dess jord och åbyggnader ägs aldrig av antagen soldat utan förblir rotens gemensamma egendom. Mellan vederbörande soldat och hans rotehallare upprättas och underskrivs skriftligt kontrakt, där parternas skyldigheter och rättigheter framgår. Placeringen av bostället med ägor utanför det egentliga byområdet tillämpas i ... flertalet ... rotar av de 20, som finns i Östra Ämtervik. Ofta söker man anlägga boställena i närheten av varandra. Därmed underlättas kommunikationen mellan soldaterna, när de ej befinner sig på övning i Trossnäs. Även gynnas ett raskt vidarebefordrande av utgiven militärorder. Knektboställen för rotarna Bössviken (nr1) – Visteberg (nr 2) och Visterud (nr 3) ligger av bl.a. sagda skäl geografiskt i varandras grannskap. Ur beskrivningen av [Boställ, rotehall nr. 16 By, ÖÄ](#).*

Efter kriget mot Norge som resulterade i unionen 1814 inleddes en hittills obruten fredspano. 1816 hölls sista regementsmötet i Kristinehamn. 1817 blev Varnäs mo mötesplatsen. Platsen var bra regniga år, men torra år yrde ofta den djupa sanden över övningsplatsen. Avståndet till rinnande vatten var också en nackdel. Mötestiden var kort, 12-20 dagar, mellan 1817-1832 blev fem möten inställda. [VR-350] s. 28.

Kungörelse: Marschorder Varnäs mo 1824

Under de första åren tjänstgjorde regementet fyra somrar vid kanalbygget Göta kanal. Totalt hade Värmlands regemente 5719 arbetskommenderingar 1815-1865.

16. Lars Jonsson Bössman, 1827-1855

VÄ-00-0112-1827

Född: 1806-10-04 Smedsby [ÖÄ C:4 1806#39]. Föräldrar Jon Larsson och Britta Olofsdotter. **Familj:** Med hustru (1) Katarina Persdotter †1835, dottern Britta Larsdotter *1830 †1835. Med hustru (2) Maria Persdotter †1841, barnen Nils Larsson *1836 †1880 i Högberg (ÖÄ) och Olof *1839 †1911 i Skacksjö (ÖÄ). Med hustru (3) Ingeborg Nilsdotter född 1808 i Smedsby död 1875 i Bogerud, sönerna Jonas *1843 †1911 i Haga, Björknästorp (ÖF), Lars Magnus *1844 †1921 i Stephenson (MI), Per *1847 †1893 i Ironwood (MI). Lars och Ingeborgs söner tog efternamnet Bergquist. Dottern Karolina Larsdotter *1851 †1863. **Död:** 1861-01-09 i Bogerud [ÖÄ F:1 1861#2].

Antagen: 1827-04-04 [GMR-1829]. Approberad [GMR-1830]. **Tjänst:** Skyttesoldater kallades "*Linie Infanterister*" i kommenderingar/rullor från 1840; "*tjent väl*" enligt GMR-1855. **Längd:** 5 fot 11 tum (1,76 m).

Avsked: Fick avsked *med anmälan till underhåll på expektans* vid generalmönstringen 1855-07-02 [GMR-1855]. Fick underhållsbrev 1858. Tjänst på roten 28 $\frac{3}{12}$ år.

I en tidigare soldatakt felaktigt födelsedatum 1808-01-21, där också föräldrarna var angivna till Jon Larsson och Kerstin Olsdotter från Högberg (ÖÄ). I GMR-1830 står *appr vid generalmönstringen den 12 juni 1829*.

Soldatkontraktet för Lars Jonsson Bössman finns bevarat i gårdsarkivet *Där Nol* i Bogerud. Det finns avskrivet i [Levnadsbeskrivning-LJB]. Belopp lika som och villkor i stort sett lika som visas i soldat 17. Olof Andersson Bössmans kontrakt (nedan).

I samma gårdsarkiv finns en avskrift av en stämning 1833, som rotebönderna i Bogerud ställde till kollegorna i Nolbergsviken. Kärandesidan ifrån Bogerud klagade på att Nolbergsviken inte hjälpt till med att upplåta mark för mulbete för deras gemensamma soldats kreatur, med hänvisning till att Nolbergsviken hade skyldighet att till hälften stå för torplägenheten (soldattorpet). Man krävde ersättning från de planpenningar som hjälprotarna erlagt. En hemmansägare på svarandesidan hade inte fått sin stämning, så målets avgörande sköts upp till nästa ting. Finns i [HRD-Fryks 1833nh#21].

Det slesvigska treårskrigen 1848–1851 utspelade sig mellan å ena sidan Danmark och å andra sidan tyska separatister i hertigdömena Slesvig och Holstein och deras tyska bundsförvanter, framför allt Preussen. I juli 1849 slöts en preliminärfred i Berlin, som innebar att svensk-norska trupper skulle besätta norra Slesvig och södra delen av Slesvig skulle besättas av preussiska trupper för en tid. Värmlands regemente deltog i "*expeditionskåren*" i Flensburg 1849-1850. I den svenska styrkan ingick en bataljon från Värmlands regemente under överstelöjtnant Claes Samuel Sandels befäl. Avfärden skildrades i tidningen Wermländska Korrespondenten av den 25 augusti 1849: "*Kl. 4 i Thursdags morse marscherade truppen till Kanikenäset, der embarkering skedde på ångfartyget Westergötland och tvenne segelfartyg, hvarefter afresan under sång och hurra både ifrån fartyget och stranden, som hvimlade af åskådare, skedde, som förut nämndt är, kl. 1/2 6.*" Bataljonen var förlagd till staden Flensburg, och de 640 värmlänningarna hade en lugn tjänstgöring. Definitiv fred slöts i juli 1850. Den värmländska bataljonen återvände hem samma månad. [VR-350] s.30.

17. Olof Andersson Bössman, 1855-1878

VÄ-00-0112-1855

Född: 1834-09-07 Torp (NU), föräldrar soldaten Anders Torpfält och Greta Magnusdotter [NU C:6 s.189].

Familj: Fadern hade tjänstgjort som soldat 804 Anders Olsson Torpfält, Kils kompani, antagen 1831. Gifte sig 1857 med pigan Ingeborg Eriksdotter i S Ås. 1881 utflyttade sönerna August, *1859, Lars Erik *1861 och Oskar *1864 Olsson Bössman från Bogerud till Söderhamn. Sönerna Johan *1866 till Söderhamn 1886 och Karl Gustaf *1871 till Söderhamn 1889. Flera av sönerna och deras barn utflyttade till USA. **Död:** 1878-07-14 enligt [GMR-1881]. Han dog i Bogerud.

Antagen: 1855-10-10 [GMR-1859]. **Längd:** 5 fot 9 tum (1,71 m). **Avsked:** se *Död*. Tjänst på roten 23 år.

H.K.H. Hertigen af Wermland är "*Volontär över Stat*" på kompani-nr 1 i GMR-1859 till GMR-1872.

Soldatkontraktet för Olof Andersson Bössman finns bevarat i gårdsarkivet *Där Nol* i Bogerud och är avskrivet i [Östemtingen 1966#1]. Det ger en inblick i de villkor under vilka indelta soldater tjänade:

Till Soldat för Roten № 1 Bössviken vid Lif kompaniet under № 22 Kongl Wermlands Regemente antages drängen Olof Andersson från hemmanet Torp i Nedra Ulleruds Socken mot nedanstående villkor.

- 1mo Erhåller han såsom städja Fem Riksdaler och i lega Fyratiofem Riksdaler allt Riksgällds sedlar.
- 2°—Uti årlig lön, utom anslaget Torpställe består en tunna Råg, Två Tunnor hafra, Ett 1½ torrt Fläsk och Ett 1½ torrt kött, hvilket betalas till hälften vid Missomartiden och hälften vid Thomedag.
- 3°—Mulbete för Soldatens kreatur lemnas uti ett intill torpet nära beläget hag. Bostället tillhörigt.
- 4°—Wedbrand hemköres till Soldaten Tjugoåtta Lass, samt till Gärdsle Fyra Lass om så erfordras till torpets och hagets hägnader.
- 5°—Vår utsädet jemte höstplöjning och Rågutsädet verkställer Rotehållarne årligen utan någon ersättning.
- 6°—Så snart Drängen Olof Andersson är som Soldat vederbörligen godkänd och skriven, äger han att utbecomma den här utsatte städsel och lega oafkortad. Med förestående Contract hvaraf trenne lika lydande exemplar äro i nedanskrifne vittnens närvaro upprättade.

Bogerud den 8de October 1855.

Olof Nilsson Bössviken	Olof Andersson
Nils Nilsson Nils Olsson Nohlbergsviken	Legd till Soldat för roten № 1 Bössviken
Magnus Larsson i Bogerud	

Så å egna som öfriga rotehållares vägnar

Såsom närvarande vittne till båda sidors underskrift

Jan IES. Ericsson
Dr: Lars Johan LID. Bröj i Södra Ås

Vidimeras
P.C.A. Kjellin

18. Nils Gustaf Andersson Bössman, 1878-1882

VÄ-00-0112-1878

Född: 1858-08-07 Smedsby (ÖÄ). Modern var pigan Maria Persdotter och fadern änklungen Anders Nilsson. [ÖÄ C:5 s.102]. **Familj:** Ogift. **Död:** 1882-02-17 [GMR-1884].

Antagen: 1878-12-02 [GMR-1881]. **Längd:** 5 fot 7 tum (1,66 m). **Avsked:** Se *Död*. Tjänst på roten 4 år.

19. Lars Johan Olsson Bössman, 1882-1914

VÄ-00-0112-1882

Född: 1859-10-10 i Ransäter socken, föräldrar pigan Stina Erlandsdotter Varg och drängen Olof Larsson [Ransäter C:5 s.125]. **Familj:** Se *Gösta Perssons text* nedan. **Död:** 1933-04-18 Bogerud [ÖÄ F:4 1933#13]. I en tidigare torpakt felaktigt dödsdatum 1937-04-18.

Antagen: 1882-04-02 [GMR-1884]. **Tjänst:** Erövrade 1895 skyttemärke, erhöll 1912 svärdsmedalj. **Längd:** 5 fot 8½ tum (1,69 m). **Avsked:** 1914-03-17 [Östemtingen 1968#4]&[Stamrulla-1894]. Tjänst på roten 32 år.

I gårdsarkivet *Där Nol* i Bogerud finns bevarat ett protokoll från reparationsmöte hållet på soldatbostället de 11 mars 1893. Soldaten krävde en ny golvläggning, vilket rotehållarna instämde i. Det bestämdes att bräder samt fyllnadsmaterial för trossbotten skulle införskaffas från Nils Larssons Ångsåg i Södra Ås och att soldaten själv skulle utföra arbetet kommande sommar. Att vara klart till en kommande synförrättning av kompanichefen. Soldaten fick använda de gamla bräderna för nödvändiga reparationer i uthusen.

Indelningsverket avskaffades 1901 och ersattes med allmän värnplikt. Det fanns en övergångsperiod till 1908. I Bössvikens fall tjänstgjorde den siste indelte soldaten till 1914. Soldaten Bössman hann därför med att vara förlagd till den nya regementsplatsen, Sandbäckshöjden (numera kallad Kasernhöjden) i Karlstad.

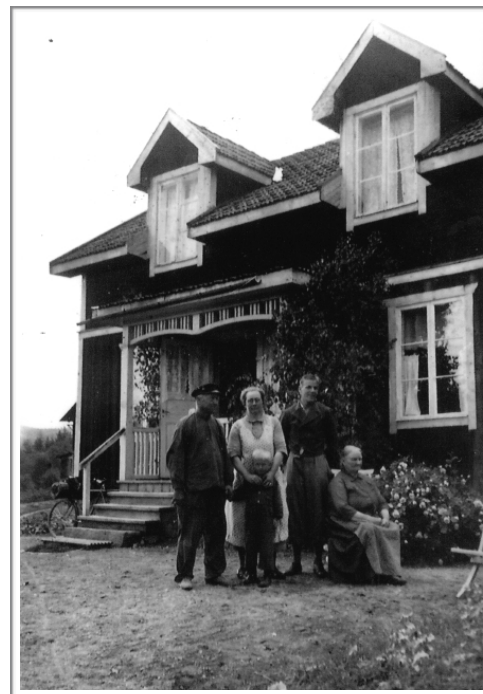
Trossnäs 1922. Gamla indelta knektar framför den 1921 resta minnesstenen (ej Bössman).
Värmlands regementes fotoarkiv.

Efter avgången friköpte Bössman bostället, Bössmanstorp (Bössmanstörp) kallat, och avsöndringen utgörande 4 har 93 ar 65 m² fastställdes den 19/5 1915 under jordregisternummer Bogerud 1:7. [Östemtingen 1968#4].

Lars Johan Bössman bodde kvar på torpet vid sin död 1933-04-18. Lars Johans barnbarn Gösta Persson (1928-2017) har beskrivit torpet. Utdrag ur Göstas text:

Det sägs att all vår början bliver svår, så också med det torp jag själv bebor. Bössmanstorp är byggt till soldattorp av rote nummer 1 Bössviken efter att torpet flyttats från Bössviken till Bogerud omkring 1800. Den som bodde här först torde vara Elof Larsson Bössman .... Hans efterträdare var Olof Mattsson Bössman fram till 1826, som därefter lär ha köpt "Där Sör" i Bogerud .... Från 1827 hette soldaten Lars Jonsson Bössman fram till 1855 då han avgick. Han efterträddes av Olof Andersson Bössman. Efter hans död 1878 flyttade familjen till Söderhamn där arbetsmöjligheterna var goda vid de stora sågverken. ....

Nästa knekt, som också blev den siste eftersom indelningsverket upphörde 1901, var min morfar Lars Johan Olsson Bössman, född i Ransäter den 10/10 1859. Han approberades till knekt den 2/4 1882 och gifte sig 1884 med Kristina Nilsson, född 22/11 1861 i Ångkroken. De fick tre döttrar: Anna född 1884, Agnes Karolina född 1886 och Ellen född 1890. Agnes gifte sig 1905 med Olof Persson född 1/2 1880 i Jutetorp, De fick en dotter Emmy 1905 och sonen Gösta 1928. Bössman fick svärdsmedalj 1912. Bössman fick avsked från tjänsten 1914 och samma år köpte han torpet av Bogerud och Nolbergsviken. 1919 rev min morfar och far den gamla knektstugan och byggde den stugan som ännu finns kvar (*). 1932 köpte Agnes och Olof Persson torpet och 1951 sålde de det till mig och där levde Elvi och jag lyckliga till 30/8 2011.

Not: Elof Larsson Bössman var soldat från 1790 till 1805. Olof Andersson Bössman var soldat 1855 till 1878, han efterträddes av Nils Gustaf Andersson Bössman 1878 till 1882. (*) se bild.

Källor

- ☆ [Ortnamnen i Värmlands län del II Fryksdals härad s.42] {<https://www.isof.se/utforska/publikationer/publikationer/1923-01-02-ortnamnen-i-varmlands-lan-02-fryksdals-harad> }
- ☆ [Hemmansbeskrivning för Bössviken] {Länk: https://www.ostra-amtervik.se/hbf/historiska_dokument/hemmansinventering/Bossviken.pdf }
- ☆ [Rulla-1679] ”Armén mot Norge, del 3” - Öfverste Reinhold Rehbinders regemente > ... > Korpral Castor Olsson > Nils Nilsson Bössviken {SVAR länk: https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0053998_00053 }
- ☆ [GMR-1684] Överste Reinhold Rehbinders regemente > ... > Korpral Per Persson Bruse > Nils Nilsson Bössviken {ArkivDigital AID: v46614a.b19}
- ☆ [GMR-1689] {ArkivDigital AID: v46615.b104.s186}
- ☆ [RK-1689] {Roland Kihlstadius: 1689_Kihlstadius_GM.pdf hos ÖÄ HBF}
- ☆ [GMR-1695] {ArkivDigital AID: v46614a.b19}
- ☆ [Bogerud-1696] {SVAR länk: https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0003176_00574 }
- ☆ [GMR-1698] {ArkivDigital AID: v46618a.b180.s29 & v46618a.b280.s49; SVAR länk: https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0028148_00030 }
- ☆ [RK 1708-1719] {Roland Kihlstadius: 1708-1719_Kihlstadius_Soldatmundering.pdf hos ÖÄ HBF}
- ☆ [RK 1708-1830] {Roland Kihlstadius: 1708-1830_Kihlstadius_Soldatförteckning.pdf hos ÖÄ HBF}
- ☆ [VR-350] Värmlands regemente 350 år. Finns på bibliotek, hylla: S-c. {Länk onlineversion: <https://www.offkaren.com/wp-content/uploads/2019/11/V-reg-350-år-1-243.pdf> }
- ☆ [VÄ C:1 s.108] {ArkivDigital AID: v8878.b91.s108}
- ☆ [GMR-1719] {ArkivDigital AID: v46619.b252}
- ☆ [GMR-1725] {SVAR bildid: A0028154_00136}
- ☆ [HRD Fryks 1729#204] {Gunnar Almqvist: Sammandrag av Fryksdals härads domböcker 1726-1740 s.206; ArkivDigital AID: v107590.b199}
- ☆ [GMR-1732] {ArkivDigital AID: v46625.b108}
- ☆ [ÖÄ C:2 1735#48] {ArkivDigital AID: v9239.b57.s107}
- ☆ [ÖÄ C:2 1742#19] {ArkivDigital AID: v9239.b85.s163}
- ☆ [ÖÄ C:2 1752#12] {ArkivDigital AID: v9239.b199.s391 }
- ☆ [GMR-1754] {ArkivDigital AID: v46630.b78.s145}
- ☆ [ÖÄ C:3 1756#30] {ArkivDigital AID: v9240.b21.s35}
- ☆ [KMR-1763] {SVAR länk: https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0052197_00152 }
- ☆ [GMR-1767] {ArkivDigital AID: v46632.b74.s143; SVAR länk: https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0028162_00076 }
- ☆ [Frykerud C:4 b.231] {SVAR länk: https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/C0037137_00231 }
- ☆ [KMR-1775] {SVAR länk: https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0052198_00063 }
- ☆ [Sunne C:7 1777#25] {ArkivDigital AID: v8339.b74.s139}
- ☆ [GMR-1777] {ArkivDigital AID: v46633.b75.s134}
- ☆ [GMR-1785] {SVAR länk: https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0028165_00072 }
- ☆ [Kulturbilder-1788] Folkvapningen i Sverige 1788 {<https://kulturbilder.wordpress.com/2013/07/10/folkvapningen-i-sverige-1788/> }
- ☆ [ÖÄ-kyrkjournal-1788] {SVAR länk: <https://sok.riksarkivet.se/arkiv/tZzTSZhMIQRNdqEXRceMG1> }
- ☆ [GMR-1788] {ArkivDigital AID: v46636.b184.s62}
- ☆ [BKMR-1789] {SVAR länk: https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0052199_00045 }
- ☆ [GMR-1789] {ArkivDigital AID: v46637.b35 & SVAR bildid: A0028167_00036}
- ☆ [GMR-1792] {ArkivDigital AID: v46638a.b870; SVAR länk: https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0028168_00082 }

- ☆ [Rørslett] Rørslett, Maj Birgit "Namnlistor över värmländska förluster i Gustav III:s krig mot Ryssland 1788-1890" - Värmlandsarkivets referensbibliotek {<https://arkivet.regionvarmland.se/vufind/Record/8969> }
- ☆ [Fryksände FI:1 1793#73] {ArkivDigital AID: v6489.b63.s119}
- ☆ [Akt 17-ösä-50] År 1804. Delning av Bogeruds (och Vittebys) utskog uppmätt 1804 och stadfäst i häradsrätten 1805 {länk: <https://historiskakartor.lantmateriet.se/hk/viewer/share/17-%C3%B6s%C3%A4-50/0004y9cl/lm17/REG/17-%C3%B6s%C3%A4-50/Delning> }
- ☆ [ÖÄ C:4 s.317] {ArkivDigital AID: v9241.b165.s317 }
- ☆ [ÖÄ AI:3 s.186] {ArkivDigital AID: v9219.b190.s186}
- ☆ [ÖÄ C:4 1806#39] {AID: v9241.b168.s323}
- ☆ [BKMR-1808] {SVAR länk: https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0052201_00179 }
- ☆ [BMR-1809] {SVAR länk: https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0052203_00097 }
- ☆ [KMR-1811] {SE/KrA/0109/005:Ö/F1/150 länk: <https://sok.riksarkivet.se/arkiv/7HyaV9y7XybsbAdyhMbSmH> }
- ☆ [GMR-1822] {ArkivDigital AID: v46604.b292}
- ☆ [GMR-1826] {ArkivDigital AID: v46605.b91}
- ☆ [VÄ C:3 1828#17] {SVAR länk: https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/C0039534_00139 }
- ☆ [GMR-1829] {ArkivDigital AID: v46605.b427}
- ☆ [GMR-1830] {ArkivDigital AID: v46606.b84}
- ☆ [HRD-Fryks 1833nht#21] {SE/VA/11144/A I a/85 Länk: <https://sok.riksarkivet.se/arkiv/CCfbURf8tKsYXdZm39Ysk2> }
- ☆ [NU C:6 s.189] {ArkivDigital AID: v4927.b99.s189}
- ☆ [Akt 17-ösä-88] Laga skiftet-kartan för Bogerud 1848 {länk: <https://historiskakartor.lantmateriet.se/hk/viewer/share/17-%C3%B6s%C3%A4-88/0004c3rv/lm17/REG/17-%C3%B6s%C3%A4-88/Laga%20skifte> }
- ☆ [GMR-1855] {ArkivDigital AID: v46609a.b4070}
- ☆ [ÖÄ C:5 s.102] {ArkivDigital AID: v9242.b55.s102}
- ☆ [Stamrulla-1858] SE/KrA/0113/A/018:Ö/D II vol.1 bok 1 {länk <https://sok.riksarkivet.se/arkiv/sLRtlOtZr4gLfEiCYzMe07> }
- ☆ [ÖÄ C:5 1859 s.496] {ArkivDigital AID: v9242.b242.s496}
- ☆ [GMR-1859] {ArkivDigital AID: v46610a.b170}
- ☆ [Ransäter C:5 s.125] {ArkivDigital AID: v8098.b66.s125}
- ☆ [Levnadsbeskrivning-LJB] {https://familj.bergqvist.info/tavla/LJB_levnadsbeskrivning.pdf }
- ☆ [ÖÄ F:1 1861#2] {ArkivDigital AID: v9250.b5 & SVAR länk: https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/00042062_00003 }
- ☆ [Arbetskommenderingar] {http://www.ostra-amtervik.se/hbf/historiska_dokument/soldater/1830-80_VR-Liv-Stamrullor-kommendering.pdf }
- ☆ [Stamrulla-1880] SE/KrA/0113/A/018:Ö/D II vol.1 bok 2 {SVAR länk: <https://sok.riksarkivet.se/arkiv/sLRtlOtZr4gLfEiCYzMe07> }
- ☆ [GMR-1881] {ArkivDigital AID: v46613.b72}
- ☆ [GMR-1884] {ArkivDigital AID: v46613.b430}
- ☆ [Hek Ransäter] Häradsekonomiska kartan Ransäter 1883-95 {länk: <https://historiskakartor.lantmateriet.se/hk/viewer/share/J112-80-17/52414b5f4a3131322d38302d3137/rak2/RAK/Rans%C3%A4ter,%2080-17/H%C3%A4radsekonomska%20kartan> }
- ☆ [Stamrulla-1894] {länk: <https://sok.riksarkivet.se/arkiv/yU4CaGg6po1Q5UZO0Wyn27> }
- ☆ [ÖÄ F:4 1933#13] {ArkivDigital AID: v179970.b1760.s169}
- ☆ [Östemtingen] {<https://www.ostra-amtervik.se/hbf/ostemtingen.php> }
  - ☆ [Östemtingen 1966#1] Artikeln "Soldatkontrakt för roten nr 1 Bössviken" i nr 1-1966 s.31.
  - ☆ [Östemtingen 1968#4] Artikeln "Ö:a Emterviks sista indelta soldater" i nr 4-1968 s.5.

Förkortningar

* = född. † = död. ≤1700 = före eller år 1700. ≈1700 = cirka år 1700. ≥1700 = efter eller år 1700. fot/tum = den svenska enheten *fot* enl. Rydaholmsalnen var 0,29690 meter. Den delades i 12 *tum* (verkum), där varje tum således var cirka 2,474 centimeter lång. Jumfru (eller Jungfru) = ett gammalt svenskt rymdmått = 1/4 kvarter = 1/16 stop = 1/32 kanna = 8,2 cl (användes mest om brännvin).

Al:n = Typkod för husförhörslängd nr *n*. B:n = Typkod för In- o utflyttningslängd nr *n*. B&KMR = Besiktnings- och Kassationsmönsterrulla. KMR = Kassationsmönsterrulla. C:n = Typkod för kyrkbok nr *n*. DB = Kyrkans dödsbok. f.f.g. = för första gången. GMR = Generalmönsterrulla, Hek = Häradsekonomska kartan. HBF = Hembygdsförening. HRD-Fryks 1833nht#21 = Häradsrättsdom i Frykdals härads nedre tingslag, år 1833 hösttinget §21. MI= Michigan, USA. NU = Nedre Ullerud socken. NVR = Närke-Värmlands infanteriregemente. RK = Roland Kihlstadius, expert på Östra Ämterviks historia. VÄ = Västra Ämtervik socken. VR = Värmlands infanteriregemente I22 (senare I2). ÖF = Östra Fågelvik socken. ÖÅ = Östra Ämtervik socken.

Rørslett = Namnlistor över värmländska förluster i Gustav III:s krig mot Ryssland 1788-1790. Avskrift av GMR för åren 1789-1792 av Maj Birgit Rørslett.

VRH-350 = Värmlands regemente 350 år: En historisk resumé, Per Erik Nordqvist s. 6-46.

Torpakten

Torpakten skapad genom studiecirkeln Torpinventering i Östra Ämtervik 1976-77. Torpakten uppdaterad 2017-08-29 av Leif Östlund och Olov Bergqvist, reviderad 2025-12-18. Denna version 2026-03-12 av Leif Östlund och Olov Bergqvist.